

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
dvorišču, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun ne-
delj in praznikov ob 4. uri
popoldne.

Šteop uredništva ob 11. uri
popoldne.

Nekrankirani dopisi se ne
sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uva-
žujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za **avstro-
ogerske** dežele:
celoletno . . . K 25—
polletno . . . K 12:50
četrtletno . . . K . . .
mesečno . . . K 2:10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28—
za **vse druge de-
žele i. Ameriko** K 30—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas (inzerate)** se
plačuje od čveterostopne
petit vrste po 12 h, za
večkratn natis primeren
popust.
Posamezna št. stane 10 h.

Štev. 12.

Telefonska številka 65.

Celje, v ponedeljek, dne 17. januarja 1910.

Čekovni račun 48.817.

Leto II.

„Novi cilji“ telesne vzgoje mladine.

Dne 14. t. m. je končala na Dunaju enketa za telesno vzgojo mladine. Rezultat njen je — zoper utis. Slišalo se je sicer tekom razprave mnogo dobrih nazorov o nedostatih današnjega šolskega in srednješolskega sostava in podanih je bilo mnogo dobrih nasvetov za odpravo teh nedostatkov. A celotni utis je bil neizmerno slab, ker kaže mnogo znamenj, da se je vršila cela enketa le iz tega povoda, da bi se pod plaščem reform vrinili v naše šolstvo vplivi, o katerih si moramo in moramo le želeli, da bi ostali od šol čim najbolj oddaljeni.

Kakšni so ti vplivi, je pokazal zadnji dan enquete, ko so kot reformatorji telesne vzgoje mladine nastopili sami generali, vojaki, ravnatelji proslulih dunajskih krščansko-socijalnih „Knabenhortov“ ter gospodje Gessmann in Pattai; a že ob začetku enquete je naznačil te vplive in cilje praški namestniški dnevnik „Prager Abendblatt“, ki je pisal 11. t. m.: „V gotovi zvezi s to enketo je vest, da namerava ministerstvo za nauk in bogočastje — da bi se poglobilo patrijotično mišljenje in čustvovanje šolske mladine še bolj — spraviti v čitanke, predpisane za šole, tudi članke vojaške vsebine. Da bi ugodilo tej nameri naučnega ministerstva, je pozvalo vojno ministerstvo s posebno okrožnico vse častnike in vojaške uradnike, ki so zmožni take članke pisati, naj jih vpošljejo vojnemu ministerstvu. Istočasno so bile izdane direktive za obseg, jezik in slog, kakor tudi za obliko člankov, ki bi se naj vposlali.“

Prav razveseljiva perspektiva se odpira za vzgojo naše mladine. Ne gre se samo za reformo telesne vzgoje, ampak tudi za poglobljenje patrijotičnega mišljenja: „vzgojo k patrijotizmu in vojaški službi“ imenuje to praški uradni list. Patrijotizem in vojaško službo najbolje razumejo častniki in korporali; pisali bodo torej članke za čitanke po „vzorc“, ki jim ga poda avstrijsko vojno ministerstvo.

Zadnji dan enquete je pa tudi jasno pokazal, za kaj se pri celi tej reformi še posebej gre: za ekstenzijo nižjeavstrijskih „Knabenhortov“, v katerih se dečki v uniformah vzgajajo v vojaški dresuri in duševni otopelosti, po celi državi. Znamenita reforma! Največje veselje bi ž njo imel rajni Napoleon. Alfred de Vigny pravi o njegovi dobi: Naši učitelji so postali učitelji v ekserci-

ranju, naše učilnice stražnice, naše počitnice manevri, naše skušnje vojaški pregledi. Za časa Napoleona je bil vsak Francoz vojak.“ — Na francoskih šolah je bilo takrat odpravljeno zvočenje po urah; konec ure je naznanil tambor z bobnom. Nekaj sličnega bodo menda sčasoma uvedli na avstrijskih šolah. Prezračilno za „liberalizem“ zdajnega naučnega ministra in za zdajni položaj v Avstriji sploh!

Politična kronika.

v Iz deželnih zborov. Danes se še snideta dalmatinski in koroški deželni zbor, tako da zborujejo sedaj vsi deželni zbori avstr. kronovin razun štirih: predarelskega in tržaškega, katera sta že v jesenskem zasedanju dovolila vse deželne potrebe, istrskega, kateri čaka na rezultate komisije, sestavljene za narodnostno razdelitev občin in konečno češkega, o katerega usodi se bode te dni odločilo. V naslednjem nekaj podrobnosti iz gališkega deželnega zbora. Splošno moramo reči, da zborujejo sedaj vsi deželni zbori mirno in da imajo časniki malo prilike poročati o kakih škandalih. — Gališki deželni zbor razpravlja sedaj o proračunu. Vprašanje volilne reforme, katero v prvi vrsti zanima poljsko in rusinsko prebivalstvo, ne pride najbrž v tem zasedanju niti na vrsto. Saj ga „štadira“ posebna komisija. Deželni zbor se ima tudi odločiti glede deželnega poljedelskega sveta, ki je vsled zakona o podporah živinoreje in unovčevanju živine postal na Gališkem nujno potreben — to tembolj, ker je vlada Rusinom obljubila, da se bodo podpore delile po nekem gotovem ključu, o katerem pa imajo zopet važno besedo lokalni deželni činitelji. Vsepoljaki so sicer poskusili energičen naskok na namestnika Bobrznynskega zaradi tega, češ da se bode na Rusine pri teh podporah preveč oziralo na škodo Poljakov. Bobrznynski jih je odločno zavrnil. Tokrat se je v deželnem zboru tudi prvič pokazal razpor v starorusinskem taboru; ti imajo namreč sedaj dve polit. skupini, Korolovo in Dudykivičevu. Govornik slednje, ki šteje 3 poslance v deželnem zboru, posl. Senik, je izjavil v deželnem zboru, da se razlikuje od Korolove v tem, ker hoče kulturno in narodno edinstvo z volikoruskim narodom, dočim hoče imeti Korolova skupina samo kulturno edinstvo.

v Japonsko časopisje o vojni z Rusijo. — Iz Vladivostoka brzojavljajo „Ruskemu Slovu“, kak

utisek so napravile vesti z Dunaja in Berlina o skorajšnji vojni z Rusijo v Tokiju. Japonski listi ne morejo pojmiti, kako so sploh mogla nastati taka poročila in kako da jim mnogi Rusi verujejo. Japonsko časopisje odločno zavrača te vesti in proglašujoč, da jim na Japonskem nikdo ne veruje in da ni nobenega povoda za vojno. Obe državi ste se nasprotno znatno približali in bodeta mirnim potem rešili medsebojne spore. Japonski listi pozivajo nemške častnike, da bi došli sami na Japonsko in se prepričali, da ne goje Japonci nobenega sovraštva do Rusije.

Drobne politične novice.

Zanimiva obiska kralja Edvarda. Angleški kralj Edvard obišče koncem marca italjansko in grško kraljevo rodbino. Vočigled napetemu položaju na jugovshodu Evrope je ta obisk nemale važnosti.

Finsko združeno z Rusijo? Po poročilih londonskih listov iz Petrograda, je ruski car že podpisal sklep ministerskega sveta za popolno združitev Finskega z Rusijo. S tem je konec finske samostojnosti.

v Častniške demonstracije v Madridu. Iz Pariza poročajo, da so disciplinarne kazni zaradi demonstracij zadele tri korne poveljnice in 76 častnikov, ponajveč konjeniških.

Češki deželni zbor. Brnski „Hlas naroda“ javlja, da je rezultat Bienertovega dogovora s češkim namestnikom Coudenhovejem ta, da vlada skliče češki deželni zbor, najsi se že končajo nemškočeška pogajanja, ki se prično danes v Prazi, s pozitivnim uspehom ali ne.

Koalicija ne bode oživela. Glasilo Justhove skupine v ogrskem drž. zboru, „Politikai Hirado“ izjavlja, da justhovci prav nič ne vedo za kako kooperacijo s košutijanci in klerikalci. Poskuse zbližanja so napravili nekateri poslanci na lastno roko in odgovornost.

Jugoslovanski minister. Govorec o bodočem zasedanju dalmatinskega dež. zbora pravi „Agr. Tagbl“, da vlada v hrvatskih političnih krogih popolnoma prepričanje, da bode dr. Ivčević prvi jugoslov. minister. Razpravlja se že o vprašanju, kdo bode potem dalmatinski dež. glavar. Imenujeta se dr. Zafron in dr. Tomaseo.

Darujte za Nar. sklad!

LISTEK.

Orlov in njegova žena.

Ruski spisal Maksim Gorki.
Preložil Fedor Gradišnik.

Dalje.

VII.

Z vsakim dnevom se je nekako razširjalo obzorje njegovih čustev, in objednem je raslo v njem poželjenje, izgovoriti to, kar misli. Seveda ni mogel nikakor vsega izraziti, kar je vrelo v njegovi notrajnosti, ker večine svojih čustev in misli sam ni razumel. Posebno ga je mučila grenka zavest, da mu ni bilo mogoče razveseljevati se kakor drugi nad tujo srečo in nad tujim blagostanjem. Vedno in vedno se je porajala v njem želja, izvršiti nekaj velikega in čisto novega, s čimur bi presenetil ves svet. Zdelo se mu je, da se nahaja v baraki v sredi med dvema strankama. Zdravniki in dijaki so stali nad njim, strežaji pod njim — kaj pa je bil on sam? Čustvo sramote se ga je lotilo, bilo mu je, kot da se igra, usoda ž njim, kot da ga je odtrgala z njegovega mesta ter ga nosi kakor pero po zraku. Zasmilil

se je samemu sebi in iskal je tolažbe pri svoji ženi. Često je storil to z nejevoljo, ker je menil, da ga njegova odkritosrčnost pred Matrono ponižuje. Vkljub temu je hodil k nji. V temnem, jezrnem in zaničljivem razpoloženju je prihajal navadno k nji in ljubezniv in pomirjen je odhajal. Matrona je imela tako čisto svoje besede. Ni jih bilo mnogo in donele so jako priprosto, a bilo je v njih mnogo čustva, in z začudenjem je opazil Orlov, da ima na njegovo duševno življenje vedno več vpliva, da mora vedno češče misliti na njo da vedno bolj želi, odkriti ji svoje srce.

Tudi ona je dobro vedela, kaj mu je postala in skušala je svojo rastočo moč nad njim vedno bolj utrditi. Ne da bi bila opazila, je mnogostransko, napeto življenje v baraki nenavadno dvignilo njeno samozavest. Ni bila vajena, o stvareh razmišljati, a če se je takele spomnila svojega prejšnjega življenja v temni kleti, na ozki krog skrbi za svojega moža in za gospodinjstvo, je nehote primerjala preteklost s svojim sedanjim položajem in motne slike njene nekdanje eksistence so izginjale v vedno daljši, vedno bolj megleni dalji. Njeni predpostavljani so jo čislali radi njene

ubogljivosti in pridnosti, vsi so bili prijazni ž njo, videli so v nji enakovredno žensko, in ta nova zavest je dvignila v njej pogum do življenja.

Ko je imela nekoč nočno službo, jo je pričela zdravnica izpraševati o njenem prejšnjem življenju. Matrona ji je vse odkrito in brez ovinkov povedala, naenkrat pa je utihnila in se nenavadno smehljala.

„Čemu se smeješ?“ jo je vprašala zdravnica. „Kar tako se smejem . . . Pregrenko je bilo pač moje prejšnje življenje . . . niti vedela nisem, dobra moja gospa, kako grenko je bilo . . . sedaj še-le sem spoznala!“

Ta pogled v preteklost je uplival v Matronini duši tudi na čustva do njenega soproga. Imela je Grigorija še vedno tako rada kakor poprej, čutila je do njega še vedno isto žensko ljubeznjivost — objednem pa se ji je tudi zdelo, da je Grigorij njen dolžnik. Včasih, če je govorila ž njim, je zašla v nekak pokroviteljski ton — toda s svojim večnim, neprestanim govorjenjem se ji je zdel preveč usmiljenja vreden, preubožen. Sem in tja je pričela že dvomiti, če bo sploh kedaj mogoče živeti ž njim mirno, prijateljsko, dasi je še vedno

Odnevna kronika.

z Agrarna banka v Sarajevu. Dozdajni ravnatelj bosanske agrarne banke Grassl, ki je bil na to mesto poslan iz deželne službe in je imel nalogo organizirati odkup kmetov, izstopi iz bančne zveze. To pomeni, da je banka definitivno opustila misel na odkupovanje kmetov.

z Odkup kmetov v Bosni. „Bosn. Korespondenz“ javlja, da bo vlada takoj, ko se sestane bosanski sabor, predložila načrt zakona, po katerem bo dežela sama fakultativno prevzela odkup kmetov. Istodobno se bodo potom zakona razveljavili vsi privilegiji, ki so bili tozadevno podeljeni dozdašnjim privatnim zavodom.

z Palačo nadvojvoda Ludovika Viktorja na Dunaju je kupil vojaško-znanstveni kazino. Palača je iz l. 1865. Zgradil jo je znani arhitekt Ferstel v bogatem slogu italijanske renesance.

z Profesor Pavel Höcker z monakovske akademije upodabljaajočih umetnosti, iz kojega šole so izšli mnogi umetniki kakor Angelo Junk in pokojni Franc bar. Režničnik, je umrl.

z Banka za radij. V Londonu nameravajo osnovati veliko banko, ki bi ustanovila podjetje za pridobivanje radija.

z Profesor stenografije. V Berlinu je umrl 74 letni Franc Stolz, lektor iz stenografije na tamošnjem vseučilišču.

z Gabriele d'Annunzio proti davčni oblasti. Slavnemu italijanskemu pisatelju Gabriele d'Annunzio, ki je dozdej plačal davek od 6000 frankov dohodkov, je davčna oblast naenkrat prepisala davek od 30.000 frankov. D'Annunzio z ogorčenjem ugovarja ter pravi, da bo dokazal, da zasluži samo 3000 frankov.

z Mestni svet v Pragi je brez razprave odbil prošnjo zveze čeških svobodomislicev, naj bi se na Zofijinem otoku, kjer je Ferrer l. 1907 govoril, postavila spominska ploča temu možu.

z Srbski prestolonaslednik Aleksander je 14. tm. napravil na beligradskem vseučilišču izpite iz meščanskega in kazenskega prava.

z Na tehnični visoki šoli na Dunaju se bo od slej predmet o ladjedelstvu predaval ne kakor doslej samo en tečaj ampak dva tečaja.

„Hrvatska Obrana“. Pod tem naslovom je začel v Mostaru izhajati nov hrvatski list pod vodstvom vrlega narodnjaka dr. Džamonje.

z Svoboda literarnega dela v Bosni in Hercegovini. Dozdaj je tam obstajala ministerska odredba, ki je bos. her. uradnikom zabranjevala svobodno pisanje, celo samostojno publikovanje znanstvenih proizvodov, kar je bila gotovo največja zapreka književnem, napredku Hrvatov in Srbov v Bosni in Hercegovini. Uradnik, ki je hotel kaj publicirati, je moral svoj spis najprej poslati v cenzuro vladi, ki je ali dala svoj „imprimatur“ ali pa zabranila tisk rokopisa. Sedaj je ministerstvo to odredbo razveljavilo.

Štajerske novice.

o Katoliška žurnalistika. „Slovenčeva“ specialiteta je, da o svojih nasprotnikih prav debelo in predrzno laže. Evo dveh slučajev. V sobotni številki trdi „Slov.“, da je dejal dr. Božič na vuzmetinskem shodu, „da pravil ne bode razlagal, ker niso za javnost.“ Naši bralci pa dobro vedo, da dr. Božič zato ni pravil razlagal, ker so zborovalci rekli, da dobe ista itak lahko tiskana; res pa je, da dr. Božič ni mogel na javnem shodu govoriti o teku in načinu kupčije in trgovskih zvez zadruga. Na drugem mestu pa drzno zavija naš članek o skupnem jugoslov. klubu. Rekli smo, da so jugoslov. poslanci itak že združeni v Nar. zvezi in Slov. jednoti, kjer lahko skupno delajo

trdno verovala, da bo postal Grigorij pogumnejši in da ga bo minila njegova otožnost.

Naravnim potom bi si morala postati čedalje bližja — mlada, močna in delavna bi bila morda našla v napol siti, ubožni kramarski eksistenci ali pa v neprestanem lovu na groše, nov cilj življenja. Toda pred preobratom njune eksistence ju je obvaroval baš oni nemir Griškinega srca, ki se ni mogel skladati z vsakdanjostjo.

Dalje prihodnjic.

William Ewart Gladstone.

(V spomin stoletnice njegovega rojstva spisal L. Furlani.)
Konec.

4. Gladstone in Buri.

Konservativci so se morali 1880 l. liberalcem umakniti. Disraeli je s svojim kabinetom odstopil, sledil mu je Gladstone kot premier. Po svojem predniku je dobil precej neprijetno zapuščino na polju vnanje politike. Tako je bila poslala konservativna vlada Sir Theof. Shepston-a v Transvaal, da prouči tamošnje razmere in se prepriča, ali si Buri v resnici žele postaviti se popolnoma pod angleško vlado. Sir Theophilus Shepston je videl

— bolj ozkih stikov pa vsled „klerikalnega brantenja z Nemci (vide Kranjsko!), nadalje zaradi klerikalne zahrbtnosti in nepoštenosti ni priporočati“. Iz tega izvaja „Slovenec“, da smo mi proti skupnemu nastopanju jugoslov. poslancev — mi, ki smo ga iz vsega početka vedno zagovarjali! Ali bi naj to bil dokaz, da klerikalci niste zahrbtni in nepošteni, č. „Slovenec“? Sploh pa se v resnici čudimo, da vodilno klerikalno glasilo ne najde za sebe in svojo stranko vspešnejšega orožja proti nasprotnikom ko tako neumno in o silni duševni revščini pričajoče laganje! Pa kdo bi razumel vse skrivnosti klerikalne morale in klerikalnega političnega dela, katerega „razsvetljujejo vzori od zgoraj“, kakor trdi „Slovenec“ v isti številki?

z Narodnost klerikalcev. V zadnjih mesecih preteklega leta se je vršilo vsled tožbe gotoveljskega župana Antloge proti znanemu klerikalcu Filipu Benetku kazensko postopanje, ker je slednji lažnjivo obdolžil župana in volilno komisijo goljufije pri volitvah. Benetek se je dal zastopati po Nemcu, celjskem županu dr. Jaborneggu. — V isti pravdi je bil zaslišan šentpeterski župnik dr. Jančič kot priča. Izpovedal je — nemški in tudi podpisal nemški zapisnik. To so Slovenci!

Sodnik dr. Stepischneg in slovenščina. Že enkrat smo opozorili na Stepischnegga in njegovih zapisnikarjev slovenščino. Mislili smo, da bo to zadoščalo in da se bo vodstvo okrožnega in okrajnega sodišča podvivalo, jezikovno nesposobnim ljudem odvzeti tako važne referate. Seveda pa o tem ni bilo govora in Stepischneg še vedno mrcvari slovenski jezik in slovenske stranke, ki imajo nesrečo, da se morajo zagovarjati pred sodnikom, kateri jih ne razume. Danes zopet navedeno par cvetk, to pot iz akta U V, 695/9.

„To sem povedal, ker se je mi časopisno pisalo“; — „ker je izvedel iz časopisja, kateri je člen se prečita iz akta Vr VIII. 695/9“ (menda je hotel reči, da je obtoženec v časopisih čital to, kar je trdil, in da se je pri razpravi prečital dotični članek).

„da je Marija Z., vulgo Boč dobila vabilo po izvedenju Lovrenca B., prišla pa ni, ampak Marija Z. vulgo Četnečka brez dostave, klic pa se je razpisal za Četnečka“.

„Pred volitvijo je prišel G. ki zna (?), k meni; jaz sem znala da je legitimacija volitev ter mi nisem brigala zato, sem rekla G-n, naj rabi legitimacijo, če pa ni more rabiti, naj mi „završi“.

Na koncu te lepe razprave, v kateri je bil kot priča zaslišan tudi neki „hišnikar“ (??) je sodnik razglasil rzsodbo in podučil „obtoženka (moža) o pravih lekijh“.

Ni čuda, da se je prizivno sodišče čutilo primorano, vrniti ves akt Stepischneggu, da popravi „stilistične napake“, ki motijo smisel.

Vendar pa vse to ne bo niti predsednika Wurmserja, niti drugih Stepischnegovih predstojnikov motilo, Stepischneg pa bo še dalje s svojimi nesposobnimi zapisnikarji vred mrcvaril slovenščino in sodil slovenske stranke.

Mladinski shod pri Sv. Barbari v Haložah, ki se je vršil včeraj v ondotnem šolskem poslopiju ob priliki občnega zbora bralnega društva »Napreje«, je kar najlepše uspel. Velika šolska soba je bila polna barbarske napredne kmečke mladine; prišli so tudi mnogi očetje in matere, da slišijo sami, koliko je resnice na tem, da je nova kmečka mladinska organizacija »brezverska«, mladini škodljiva itd.,

kakor je ljudem tako marljivo dopovedoval s prižnice domači g. kaplan Rabuza. Da bi mladino odvabil z našega shoda, je priridel tudi v farovžu popoldne nekakšen sestanek fantov in deklet, z obljubo seveda, da dobe zastoj — pijačo. To je torej najvišja privlačna sila klerikalnih mladinskih organizacij! Vendar pa vabe in obljube niso mogle odvrniti zavedne barbarske mladine, ki je vsled visoko organizirane šole in marljivega tamkajšnjega učiteljstva izobražena in razumna, da je veselje. Urednik Lesničar je na shodu opisal znane cilje napredne mladinske organizacije, pozivajoč tovariše in tovarišice, da se je trdno oklenejo in vstrajo. Napade in blatenje nasprotnikov naj mirno prezirajo. Duhovniki in drugi takozvani branitelji vere in npravnosti bijejo sami sebi v obraz, ako nas obrekujejo in ako rabijo proti nam nepoštena sredstva. Ako bodo delali tako, bodo ubili sami sebe in cela stavba, sezidana na laž in preganjanje političnih nasprotnikov, se bode zrušila. Pustimo klerikalne tovariše in tovarišice pri miru, skušajmo jih le mirnim potom pridobiti, gledajmo pa pred vsem na to, da se bodedo sami čim bolj usposobili in izobrazili za boj, katerega bodedo kot možje bojevali in s svojo odločnostjo in trdnostjo izvojevali do zmage. Govornik je tudi opisal naloge in delovanje kraj. odborov. Njegovim izvajanjem se je pridružil g. nadučitelj Ogorelec, ki je z lepimi besedami pozival stariše, naj vplivajo na svoje sinove in hčere, da pristopijo v mlad. organizacijo, kjer imajo priliko do stanovske in narodne izobrazbe. Konečno se je izbral krajevni pododbor. S tem je ustanovljena prva trdna postojanka ZSNM v Haložah. Naj živi, cvete in raste!

z Učiteljsko društvo za celjski okraj je imelo svoj občni zbor 6. t. m. v Celju pri številni udeležbi. Tovariš predsednik L. Černež je v vznesenem pozdravnem govoru bodril tovariše k živahnemu društvenemu delovanju in želel, da bi se nade, ki smo jih gojili v minulem letu, a se niso uresničile, izpolnile v novem. Iz letnega poročila tajnikovega smo izvedeli, da je bilo v minulem društvenem letu 6 zborovanj, društvo je štelo 2 častna člana, 82 rednih in 8 podpornih članov, pri sestankih so bila tudi predavanja. Občni zbor sklene, da se za društveni skioptik, ki je stal 111'52 K, napravijo čimprej slike pri fotografu Rožunu. Skioptik prevzame v oskrbovanje tovariš L. Černež in prireja kot dober govornik in razlagatelj predavanja. Na predlog tov. Brinarja se dovoli prispevati za dva iztisa „Učit. Tovariša“ za njega razširjenje med slovenskimi učiteljskimi. Pri vsakokratnem zborovanju se odslej določi, kje in kedaj bodedo zborovali. Blagajničarka tovarišica Kosijeva je izkazala 176 K 72 vin. prebitka. Preglednikom računov se izvolijo: tovarišica B. Supanekova in tovariša Šah in Hribernik. Društvenina ostane ista kakor doslej. — Nato sledi izvolitev društvenega odbora. Pred volitvijo izjavi dozdajni tovariš predsednik na občno obžalovanje, da ne prevzame več tega častnega mesta in sploh nobenega odborniškega. Izvoljen je bil sledeči odbor: predsednik Fr. Brinar, namestnik Ernst Slanc, tajnik R. Wudler, blagajničarka gđc. Kosijeva, pevovodja Rajko Vrečar, knjižničar Fr. Žagar, odbornika Anton Petriček in Josip Čulek. Imena izvoljenih tovarišev in tovarišic nam jamčijo, da je društveni odbor v dobrih rokah in bode zastavil vse svoje moči za povzdigo društvenega delovanja in za ukrepitev velike učiteljske organizacije. Prihodnje zborovanje se vrši 19. marca t. l. Kraj zborovanja se bo natančneje pravočasno naznanil.

z K volitvam v gremijalno bolniško blagajno imamo še pripomniti, da sedi v odkoru, k

to, kar je želel videti. Govoril je morda samo s skrajnimi pristaši Angležev in ti so seveda želeli, da bi postal Transvaal britanski. Shepston je nekega dne razvil angleško zastavo v Transvaalu ter proglasil obe burski republiki za britansko posest. Buri so se takoj spuntali in so z orožjem branili svojo prostost. Angležke čete so parkrat prav občutno porazili (1881 l.). To je bridko ranilo angleško samoljubnost. Posebno navdušeni patriotje so zahtevali, da treba vojsko nadaljevati in dati Burom lekcijo, da jo bodo pomnili. Gladstone se je pa tem gorečim rodoljubom odločno uprl. Izjavil je z vso svojo možko odločnostjo, da on kot ministerski predsednik in kristjan nikakor ne misli, da bi mogočna Anglija ne smela skleniti s svojim majhnim in slabim nasprotnikom poštenega in častnega miru. Angleži niso imeli pravice anektirati transvaalske republike, zato so dolžni jim jo vrniti, ne da bi jih prej toliko masakrirali, da bi zadostili svojemu »junaškemu čutu in časti«. To pač vsakdo ve, da bi velika Anglija lahko poslala toliko vojaštva nad male Bure, da bi zatrli vse njih možko prebivalstvo. Toda Gladstone ne vidi v takem postopanju ne časti, ne poštenosti, ne slave, ne krščanstva, zato tega tudi ne bode storil. In res ni tega storil; poslal pa je doli jednega najboljših angleških oficirjev Sir Evelyn Wood-a z izrecnim naročilom, naj sklene z Buri mir pod častnimi pogoji. Burom

je bila vrnjena republika in popolna svoboda v notranjih rečeh — Anglija si je pridržala samo vnanjo politiko in dolžnost republiko braniti proti vnanjim napadom. Da so ga patriočni Jingoos divje in strastno napadali, je jasno. Toda vse to nič ne dene. Gladstone je tudi ob tej priliki udeležvil svoja načela o pravu, poštenju, časti in krščanstvu, to dejstvo ostane zabilježeno v zgodovini.

S tem končujem. Mislim pa, da bode čitatelju, ki se ozre v najbližjo minolost ter primerja dogodke, kateri so mu še tako živo v spominu z dejstvi, o katerih sem mu ravnokar poročal, hudo pri srcu. Zdi se človeku, kakor bi bilo iz politike in mednarodnih odnošajev popolnoma zginilo pravo, čast in poštenje ter da je zopet zavzela vrhovno oblast — pest močnejšega. Je li bilo Gladstonovo delovanje samo bežna, sijajna epizoda, ki je zginila brez sledu in trajnegaučinka? In bodedo li sedaj, ko tudi drugi poštenjak in zagovornik malih, slabih in zatiranih, Björnson, umira, ostali sami brez zaščite in obrambe? Hudo nam je po takih možeh — toda tolažimo se s tem, da niso živeli zastoj. Pokazali so človeštvu pot v višje sfere civilizacije. Čeprav v trenutku nimajo vidnih naslednikov — vendar nismo zapuščeni, njih nauk in njih vzgled nam je ostal, vrhu tega je pa v resnici zapuščen samo oni, kateri je samega sebe zapustil.

šteje vsega skupaj 15 članov, 9 rojenih Slovencev! Ali jih ni sram, da se izdajajo za Nemce in se bore proti lastnim bratom?

d Plesni venček osobja Zveznih podjetij, ki se je vršil minulo soboto v okusno okrašeni „Skalni kleti“, je bil zares izvrstno uspeli pričetek naše predpustne sezone. Ta ples je znan zaradi neprisiljene, dobre zabave; zategadelj se je tudi letos nabralo toliko obiskovalcev, da so prostori komaj zadostovali. Igrala je prav pridno ciganska godba na lok; veselje do plesa ni ponehalo do ranega jutra. Četvorke je aranžiral gosp. Bruno Rotter. Med obiskovalci smo opazili veliko celjskega meščanstva iz vseh slojev; tudi okoličanov ni manjkalo. Kuhinja in klet g. Viharja sta se tudi ob tej priliki izborna obnesli. — Objednem se nas prosi, da se zahvalimo vsem onim, ki so poslali vstopnino in pripomogli s tem do čim lepšega uspeha veselice.

v Umetno razburjenje skuša v Celju vzbuditi „vahtarica“ s hujskajočimi noticami o vseslovenskem sokolskem zletu. Mi svarimo celjske trgovce in obrtnike ter vse trezne nemške someščane, da se ne dajo zvabiti mlečnozobim fantičem in poklicnim hujskačem na zelo opolzek led kakih protislovenskih demonstracij! Slovenci nismo začeli izzivati in tudi tega vbodoče ne bomo storili. Zato pade vsa odgovornost na „vahtarico“ in celjski magistrat, ki stoji za njo.

a Občni zbor bralnega društva za Gaberje ter Spod. in Zgor. Hudinjo se je vršil sinoči v „Sokolskem domu“. Udeležba je bila še precej lepa, dasi smo marsikoga iz okolice pogrešali. Iz tajniškega poročila smo posneli, da je imelo društvo lani 93 članov. S 1. majem l. l. se je društvo preselilo v sedanje prostore v „Sokolskem domu“. Blagajnik je poročal, da je imelo društvo 700'07 K dohodkov in 641'31 K izdatkov. Knjižnica ima danes 140 knjig; lani so se izposodile 422 krat. Pri volitvah v novi odbor so bili izvoljeni: za predsednika g. Florijan Šribar, za podpredsednika g. dr. Šandor Hrašovec, v odbor pa gg. Laznik, Gumzej, Pušnik, Vltavski, Pfeifer in Šarlah. Namestniki so gg. Kolšek, Heiligstein in Omladič. G. Pušniku, ki je tri leta požrtvovalno vodil društvo kot predsednik, a za letos predsedstva ni mogel prevzeti, se je izrekla soglasno zahvala in priznanje, istotako pa celemu odboru, ki je v danih razmerah storil, kar je mogel. Gg. Pfeifer, Smertnik, Šarlah in drugi so iskreno priporočali, naj bi se vzbujalo za društvo zanimanje in naj bi društvo sploh začelo živahneje delovati. Novi odbor nam je porok, da se bo to tudi zgodilo. Slenilo se je še, da si društvo da napraviti na zidu poslopja viden napis, da se bo tudi od zunaj videlo, kje se društvo nahaja; nato je g. predsednik zaključil zborovanje. — Nadejamo se tudi mi, da bo novi odbor energično vzel v roke organizacijsko in prosvetno delo med gaberskim Sloventvom.

Vzklicna obravnava v zadevi Woschnagg-Aistrich se vrši pri celjskem okrožnem sodišču dne 3. febr. ob 11. uri dop. Najvišje sodišče je zavrnilo zahtevo, da bi se za razzodbo delegiralo kako drugo sodnijo.

d Dobra ali slaba šala? „Untersteir. Volksz.“ je priobčila v soboto sledečo notico: Slavni urednik celjskega svetovnega lista, dr. Ballogh, je na Silvestrov večer v kavarni „Union“ izjavil, da noče nobenih nemških vžigalic — temveč slovenske. Südmarkine vžigalice mu torej niso prav; kako je pa s „Südmarkinimi“ stipendijami?

d Obstreljenega so pripeljali v Celje 20 letnega posestniškega sina Maribška iz Stranic. Ima rano na desnem stegnu. Kako jo je dobil, preiskuje orožništvo.

d V Velenju se je ustanovilo nemško pevsko društvo — s pomočjo pruskih mark, kajneda?

z Iz finančne službe. Skušnjo za c. kr. finančnega respicijenta je napravil gosp. Jože Lužar, finančni nadpaznik v Mariboru. Za definitivne finančne nadpaznike so imenovani provizorični nadpazniki gg. Ivan Jurko pri Sv. Lenartu v Slov. gor., Franjo Magerl pri Sv. Jurju ob Ščavnici in Ludevik Schuderl v Slov. Gradcu. Premeščen je g. nadpaznik Ivan Geč iz Maribora na Vransko. Na novo sta nastavljena gg. Franjo Drosy v Šmarju in Alojz Peršov v Slovenski Bistrici kot finančna paznika (provizorično). Iz finančne službe sta izstopila paznika Ludevik Pliberšek in Jože Serbec.

z Učiteljska služba v stalno nameščenje je razpisana na štirirazredni deški šoli v Slovenski Bistrici po prejemkih 2. plač. razreda. Prosilci,

usposobljeni obeh deželnih jezikov, naj pošljejo pravilno opremljene prošnje do 25. t. m. krajnemu šol. svetu v Slov. Bistrici-okolica.

d Dijamantno poroko slavita v Vidmu ob Savi zakonska Franc in Ana Kužnik. Oba sta še pri trdnem zdravju.

d V najem je dal g. Oto Withalm svoje tovarne za cement v Laškem trgu gg. Menisu in Baumeistru.

v Sv. Lenart v Sl. gor. Na tukajšnji okr. davkariji se pač pozna, da je odšel nad vse priljubljeni in ljubeznivi kontrolor g. Krajnc. Vsesnemški agitator g. Grejan so postali od tedaj nekako čudno sirovi in nestrpljivi. Učitelja, ki pride po svojo plačo, nahruli in napade kakor kakšnega svojega hlapca, in če dobi kdo novo kvinkvenijo mu je noče izplačati, češ „gebührt Ihnen nicht“. Ali bodejo gospode Grejane in Derniatsche (pristna nemška imena!) tako slovenske pobotnice v oči, da ne vidijo kakšen denar se kvitira? Ali pa motda niso toliko zmorni slovenskega jezika, da bi razločevali kaj je povišana plača in kaj je starostna doklada? Zadnjič je šulvereinski zastavonoša Derniatsch izplačal povišano plačo (decenijo) kot starostno doklado in danes, ko se pride po starostno doklado, surovi Grejan te izplačati noče, češ „gebührt Ihnen nicht, haben schon behoben.“ Ali šulvereinski priganjač res misli, da smo slovenski učitelji takšni goljufi, da bi si upali po dvakrat zahtevati svojo plačo? Slučaj nam zopet kaže, kako opravičen je klic: v slovenske kraje slovenske uradnike! Bogve, koliko koliko drugih pomot še se izvršuje, ki izvirajo iz neznanja ljudske govornice.

a Dr. Zirngast v Št. Lenartu v Slov. gor. je ljako priporočljiv zdravnik, tako se nam piše iz Maribora. Nedavno mu je poslal nek davčni uradnik pismo, da mu naj da račun, ker je njegovo ženo zdravil. Dr. Zirngast je uradniku odgovoril z njemu lastno vljudnostjo. Pisal mu je: „Sie sind in meinen Augen ein gemeines Luder. Dr. Zirngast.“ Pripomniti je, da je tako nepričakovano „zum gemeinen Luder“ avanziral uradnik priznan Nemec. Vsled tega vsakdar lahko sam prevdari, kako še le avanzirajo pri dr. Zirngastu Slovenci. Hvale vredno je pa vendar bilo, da je pustil dr. Zirngast uradnika avanzirati „mit Nachsicht der Taxen“, ker mu ni poslal računa. Da bi dobil dr. Zirngast za svojo vljudnost primerno zahvalo, je vložil davčni uradnik tožbo na okr. glavarstvo.

Druge slovenske dežele.

z Kranjski deželni zbor. V seji v petek popoldne se je sprejelo predlogo posl. Demšarja, naj dežela podpira živinorejce in zadruga, ki vzrejajo plemensko živino; dalje predlog posl. Pibra, naj deželni odbor proučuje, v koliko bi bilo mogoče ustanoviti kmetijske šole tudi za Gorenjsko in Notranjsko. — Predlogo, da se uvedejo šolski tečaji za odrasle analfabete in da se v to svrhu vpostavi v proračun 1000 K za nagrade učiteljem, se izroči finančnemu odseku. — Sprejme se predlog, s katerim se žel. ministerstvo poziva, naj takoj prične z zgradbo belokranjske železnice. — Konečno se sprejme nujni predlog posl. Gangla zaradi podpore po povodnji poškodovanim Idrijčanom.

z Ustanovnik „Slov. Matice“ je postal zagrebški župan dr. Milan Amruž.

z Splošno slovensko žensko društvo v Ljubljani ima 30. t. m. občni zbor.

z „Lovec“, glasilo slovenskih lovcev, začne izhajati v 2. polovici tega mesca. Izhajal bo enkrat na mesec in stal 6 K.

z Dva ponarejalca vina, brata Fioretta in Mattea Pinzan v Trstu, so zasačili.

v O boju za „trgovsko in obrtno zbornico na Goriškem“ je napisal g. A. Gabršček v „Soči“ obširno izvestje, v katerem slika mnogoletni boj Slovencev za to korporacijo. Ako bi Slovenci dobili večino v tej zbornici, dobijo tudi večino v deželnem zboru in v dež. upravi. Pisec slika, kako žalostno, naravnost sramotno ulogo je igral v tem boju „voditelj goriških Slovencev“ dr. Gregorič, ki ni niti s prstom ganil, da bi sedala Slovincem v tej korporaciji pravica, dasi se mu je dal tozadevni material na razpolago. Še pri lanskim volitvah so Lahi zmagali z nečuvnim sleparstvom, da so vtihotapili nad 700 falzificiranih glasovnic. Ta laška sleparija se je že sodnijsko dokazala, a slovenski (?) poslanec dr. Gregorič je imel žalostni pogum, da je predlagal v deželnem zboru potrjevanje izvolitve dveh poslancev te zbornice, ki sta bila izvoljena na podlagi gori opisane volilne sleparije. —

z Odmevi nemških banditstev na Brnci. Dne 14. t. m. se je pred okrajnim sodiščem v Beljaku vršila razprava proti dr. Dellu in Antonu Knezu, ki sta bila nekako voditelja nemške bande,

ki je ob priliki otvoritve tamburaškega doma na Brnci Slovence napadla. Bila sta na ovadbo komisarja dr. Lahouniga od državnega pravdnštva tožena po §§ 312. in 314. k. z. t. j. zaradi vmešavanja v izvrševanje javne službe c. kr. uradnika in razžaljenja uradne osebe. Bila sta sicer oproščena, a državni pravdnik je prijavil vzklic. Pripominjam, da dr. Dell, uradnik pri ravnateljstvu v Beljaku, vodja tamošnjih Vsenemcev, toži tudi naš list zaradi poročila o dogodkih na Brnci, v katerem se omenja njega kot vodjo nemške bande

z Pravice varuj nas, o Gospod! Celovške „Freie Stimmen“ pretakajo v dolgovoznem članku krokodilove solze, ker je koroška deželna vlada vendarle postopanje velikovškega okrajnega glavarstva proti Slovincem, ki je popolnoma pod uplivom nemškega volksrata, smatrala za krivično in je razveljavila njegovo odredbo glede zaprtja gostilne v „Narodnem domu“ v Grebinju. Te solze nemškega trobila so pač le izliv velike žalosti grebinjskih nemškutarskih krčmarjev!

z Društvo slovenskih veleposestnikov na Goriškem ima v četrtek 20. t. m. sejo, v kateri se bo govorilo o bivših deželnozborskih volitvah in o dogodkih v dež. zboru.

z Obupni finančni položaj na Goriškem. Napredni listi, osobito „Soča“, že več let odkrito pišejo o gospodarstvu v goriški deželi, in „Soča“ je že nešteto krat dokazala, da je Goriška na robu finančnega propada. Klerikalci in Lahi so vedno tajili in trdili, da slovenski naprednjaki samo obrekujejo. V seji goriškega deželnega zbora z dne 27. decembra l. l. pa je slovenska klerikalna laškoliberalna večina sprejela resolucijo na vlado, v kateri pravi izrecno, da je položaj financ obupen, da ni mogoče več povišati deželnih doklad (goriška dežela ima najvišje doklade v celi državi!) ter da deželni zaklad s svojimi sedanjimi dohodki ne more več kriti niti stroškov redne uprave. — No, gospodje, ali to ni isto kar so trdili vedno slov. naprednjaki?!

z Povišana sta v 6. činovni razred ravnatelja Ign. Fajdiga v Kranju in Franc Brežnik v Novem mestu.

o Zadnja karta. Znano je, da je mengeška pivovarna last „Ljudske posojilnice“, pri kateri je obogatel dr. Šusteršič kot njen predsednik. — Ljudska posojilnica in dr. Šusteršič sta se celo leto 1909 trudila, da bi pivovarno obesila nemški družbi „Union“, to pa, ker ima posojilnica pri pivovarni vsako leto ogromno škodo, konsum piva na Kranjskem pada ter sta lega in ustroj zavoda taka, da je pri teh gospodarjih povzdiga izključena. Dr. Šusteršič in drugi klerikalci so se pogajali in pogajali z Nemci, da naj bi ti prevzeli pivovarno. Odnehalo so od prvotne cene mnogo, a „Unionu“ se je zdelo vedno še preveč. Zdaj so začeli izigravati dve novi karti: napadati so začeli dr. Oražna, ker je z drugimi deležniki vred prodal „Unionu“ svojo falitno pivovarno. S temi napadi so brenkali na narodno struno. Ko so dr. Oražna napadali, so ob enem „glühali“ z „Unionom“ naprej! Druga karta pa so „kranjski gostilničarji“, ki baje kupijo mengiško pivovarno. — Kdor pozna kranjske razmere, ve dobro, da o kakem takem koraku kranjskih gostilničarjev ni govora. Misel je pač lepa, a vsaj za par let še absolutno neizvedljiva. Stanje pivovarništva je uprav sedaj silno negotovo, zaupanje v to stroko pa na Slovenskem minimalno. Manever klerikalcev je sedaj prozoren. Le tako strašno nerodni naj bi gospodje pri tem ne bili. V soboto so izdali „komunike“, da so kranjske gostilničarske zadruga kupile mengiško pivovarno. Kdo so te zadruga? Saj vemo, da so gostilničarji le strokovno organizirani v smislu obrtnega reda v prisilne zadržane organizacije, ki pa niso podjetja, temveč le združitve, ki pospešujejo stanovske interese. „Gostilničarskih zadrug“, ki bi mogle pivovarno kupiti, sploh ni. Torej ne prenerodno! Tudi z delniško družbo ne bo nič, ker zasebnega kapitala ne bo, najmanj pa iz žepov kranjskih gostilničarjev, ki jih tepe preveč nadlog, da bi našli luknje klerikalnih podjetij. — Delnice bi se kvečjemu morale obesiti klerikalnim posojilnicam, kar bi seve silno ugajalo „Ljudski posojilnici“. Klerikalci torej nič kaj spretno ne barantajo. — Naprednjaki na Kranjskem vkljub klerikalnim hujskanjem mengiškega piva ne bojkotirajo, čemveč doma še podjetje podpirajo. Slabo situirana in po javnih priznanjih dr. Oražna vsekakor zavožena, prezadolžena in neozdravljiva nekdanja Auerjeva pivovarna konkurenčnega boja ne bi prestala in žalostno šla v konkurz. Mengiška pivovarna pa sloni na mogočnem kapitalu in bode boj prestala, če bodo klerikalci pametni in poklicali naprednjake na pomoč in sodelovanje! Zato pa bi bila prodaja, ki jo dr. Šusteršič tako iskreno želi in za katero tako sila nerodno deluje, s splošnega slovenskega stališča škodljivo dejanje, in jo moramo pobijati.

o V Žabnel se je osnovalo napredno mlad o niško društvo „Fantovska straža“.

o Dr. Karba iz Vranskega se preseli v Kamnik.

o Na Dunaju „obstrukcija“, doma vladna stranka. Klerikalci se trudijo, da bi spravili tisk vladnih publikacij iz Učiteljske tiskarne v Kato-liško. S Schwarzem so dogovor in kupčijo že sklenili. Nekaj publikacij je Kato-liška tiskarna že dobila! Kupnina za Belopeč?

o Podmolniška afera se bliža zaključku. — Neutajljiva zasluga „Slovenskega Naroda“ je, da je obvaroval deželo velikanske škode. Ko bi bilo „Slovenskem Narodu“ na tem, da povzroči le škandal, bi bil z objavo počakal in bilo bi pre-pozno, da so klerikalci retirirali ter sramotno kupčijo s svojim somišljenikom Pustom zadnji hip razveljavili. Objava po „Slovenskem Narodu“ je prišla ravno še pravočasno in rešila deželo iz-gube. Dr. Šusteršič je pod silnim pritiskom jav-nega mnenja moral gozd ponuditi podmolniškim kmetom in sicer občin. Deputacija kmetov pa, ki je bila pri njem, je temu ugovarjala, ker bi to le nove homatije povzročilo, nakar je obljubil, da se gozd proda družbi prizadetih kmetovalcev. Kleri-kalci so zopet izdali brezuspešno parolo, da treba vse napredne liste uničiti, češ da delajo zoper „vero in boga“, v resnici pa, ker so pazljiva kon-trola, ki gleda klerikalnim koritnikom na prste.

Najnovejša brzojavna in tele-fonična poročila.

Iz gališkega deželnega zbora.

a Lvov, 17. jan. V soboto po noči je nada-ljeval gališki deželni zbor proračunsko debato. Posl. Skvarko, Rusin, je govoril o rusinsko polj-skem sporazumu. Povdarjal je, da je rusinski ra-dikalizem le posledica žalostnega političnega in gospodarskega položaja Rusinov. Izrazil je svoje obžalovanje, da Starorusini zatajujejo rusinske narodne ideale. Na koncu dvournega govora pa je postalo govorniku naenkrat slabo in so ga mo-rali z vozom spraviti v njegovo stanovanje.

Novo ogrsko ministerstvo.

a Dunaj, 17. jan. Cesar je sprejel danes do-poldne Khuena in je odobril novo ogrsko mini-sterstvo. Jutrišnji ogrski uradni list priobči ime-novanje. Popoldne je sprejel cesar bivšega mini-sterskega predsednika Wekerla za slovo. Jutri bodo sprejeti v avdijenco bivši in novi ministri.

Velika demonstracija.

a Barcelona, 17. jan. Včeraj dopoldne se je vršila takaj pred guvernerjevo palačo velika de-monstracija, katere se je udeležilo nad 30 tisoč ljudi. Šlo se je za dosego amnestije tistim osebam, ki so bile obsojene in zaprte zaradi julijskih ne-mirov. Guvernerju se je izročila tudi tozadevna spomenica.

Profesor Jelinek v Parizu.

a Praga, 17. jan. V soboto je imel češki pro-fesor dr. Jelinek svoje prvo predavanje o češki literaturi na pariškem vsenčilišču. Poslušalcem ga je predstavil prof. Ernest Denis, ki je povdar-jal potrebo znanstvenih stikov med Slovani in Francozi.

Turško vprašanje.

v Carigrad, 17. jan. Turški listi pravijo glede mejnega prepira v Tunisu, da je sicer potrebna ureditev meje, ni pa potrebno priznanje pogodbe v Bardo, ker se s tem končno prizna Tunis Francozom.

Iz Srbije.

v Belgrad, 17. jan. Ministerski svet je sklenil v zadevi konflikta prestolonaslednika Jurija z bel-grajskim mestnim prefektom Alimpičem, da se slednjega navzlic njegovi prošnji ne odpusti tem-več se mu da zadoščenje s tem, da se princa na-prosi, da zapusti za nekaj časa Srbijo. — Vlada je sklenila naročiti novo orožje in streljivo pri tvrdki Schneider v Crenzotu.

Afera Hofrichter.

v Dunaj, 17. jan. Preiskava proti Hofrichterju je že tako daleč dovršena, da bo moglo vojno sodišče pričeti meseca marca z glavno obravnavo.

Volitve na Angleškem.

Predvčerajšnjem so se pričele na Angleškem volitve v parlament, ki bodo trajale 10 dni. Za nje se celi svet zategadelj tako zelo zanjma, ker se bo z njimi odločilo, ali bo zmagalo ljud-sko zastopstvo nad lordi ali ne, in ker se bo de-

tudi odločilo neizmerno važno vprašanje, ali bo de-na Angleškem vbodoče veljalo načelo svobodne trgovine ali takozvanih obrambnih carin. Libe-ralci in delavci so za svobodno trgovino, unijon-isti za poslednje. Ker obsegajo angleške kolo-nije četrtno celega sveta, je umevno, da bi imele obrambne carine za te kolonije neizmerne posledice za trgovino in industrijo ostalih držav. Do-sedanja poročila o volitvah kažejo, da so se unijon-isti (konservativci) sicer nekoliko okrepili, ne kaže pa se, da bi zmagali, celo ne tako sijajno kakor liberalci leta 1906, ko so si priborili 245 novih mandatov ali unijonisti l. 1900, ko so do-bili od 670 mandatov cela 402. — V naslednjem nekaj najnovejših poročil o volitvah:

z London, 17. jan. Rezultat sobotnih volitev je sledeč: izvoljenih je 43 unijonistov, 37 libe-ralcev, 6 zastopnikov delavstva in 5 nacionalcev. Vsega skupaj je bilo oddanih 91 mandatov.

z London, 17. jan. Unijonisti so si osvojili 18 novih mandatov, liberalci 3. V Londonu samem so dobili unijonisti od 12 oddanih mandatov samo 3, kar pomenja za nje hud udarec. Neprijeten jim je tudi poraz Doughtyja v Grimsby, jednega naj-glavnejših zagovornikov reforme tarifov. Napram temu so pa dobili na srednjem in severnem An-gleškem več ko so pričakovali. Večine liberalcev so manjše ko pri zadnjih volitvah.

z London, 17. jan. Finančnega ministra Lloyd-Georga je na nekem volilnem shodu množica zas-mehovala; moral je s pomočjo policije uiti iz zborovalnega lokala skozi neka stranska vrata.

z London, 17. jan. Današnji volilni dan bo de-važen in odločujoč. Izvolili se bodo v 93 velilnih okrajih 104 poslanci; od teh mandatov je bilo doslej 78 liberalnih in 36 unijonističnih.

v Berlin, 17. jan. Čudno menično afero pe-roča „Berl. Tagbl.“. Nekdo je ponaredil menice na Vanderbiltovo ime, katere je akceptiral princ Franc Jožef Braganca. Ker pa je princ pod ku-ratelo, se je poskusilo denar dobiti od avstr. ce-sarja, ki je princ čer boter. Vanderbilt, ki se mudi sedaj v Londonu še ni ničesar izjavil glede te afere. —

v Lizbona, 17. jan. V kraju Alderas je zletela delavnica za rakete v zrak. Pirotehnika, njegovo ženo in otroke je raztrgalo na kose.

Različne novice.

a Dunaj, 17. jan. Včeraj je bil vsled neke napake v električnem toku za dve uri ustavljen promet na električni železnici po celem mestu. Istočasno so ugasnile tudi luči v Štefanski cerkvi, ker je tam med verniki vzbudilo mnogo strahu, in tudi po zasebnih hišah. Pravega vzroka se še ni našlo.

Po svetu.

a Odstop viteza Hohenbluma kot glavnega referenta avstrijske centrale za varstvo kmetij-skih in gozdarskih interesov je, kakor je Hohen-blum brzojavno sporočil „Bohemii“ v Prago, ne-preklicen.

a Vsebolgarski arhijerejski zbor se vrši to leto v Sofiji, ker ima pravoslavna bolgarska cer-kev rešiti nekatera vprašanja splošne važnosti za celo cerkev. Tako je sklenil sveti sinod. Na zbor se povabijo vsi bolgarski arhijereji iz vseh dežel.

z Drzno zakonolomstvo. V kopalšču Nocera v Umbriji je bil zdravnik dr. Blasi, ki je imel 12 let mlajšo ženo. Ker v Noceri ni bilo mogoče trem otrokom dati zadostne vzgoje, se je preselil dr. Blasi z rodbino v bližnje mesto Terni. Ker je bil on seveda večinoma v Noceri, je mlada so-proga, ki je bila še željna užitkov, prav izdatno uživala svobodo in ljubimci so se pri njej kar vrstili. Njen mož je skoro vsikdar, ko je prišel domov, našel pri njej kakega gospoda v zaupnem razgovoru, osobito mnogokrat pa profesorja-instruktorja Cianfruglija, ki pa je vsikdar vedel povedati, da je to ali ono za sinčka-dijaka prinesel. Prebivalstvo je videlo tega profesorja skoro skoro redno zahajati ob 7. uri zjutraj k ljubez-njivi ženki in ona ga je sprejemala v svojem sa-lonu v prav prijetni jutranji obleki. Tudi so ljudje mnogokrat videli, kako je eden ali drugi ljubimec skočil iz njenega okna. Nekega lepega dne je varani mož, opozorjen po anonimnem pismu (že prej je večkrat slišal govorice, a se je vselej dal od ženske potolažiti!), prišel nenadoma domu in našel gospoda profesorja v intimnem pogovoru z njegovo ženo na zofi. Sedaj je bilo tudi njegove potrpežljivosti konec in ustrelil je ženo ter obstrelil njenega zapeljivca. Porotno so-dišče ga je oprostilo.

v „Čiščenje“ v Rusiji. Senator Garin je po-blaščen izvesti revizijo v osrednjih uradih voj-

nega ministerstva. V to svrhu so mu podeljene vse pravice vojnega ministra. — Zaradi ponever-jenja v intendanturi sta obsojena dva poikovnika in 8 častnikov na izključenje iz službe, na izgubo časti, na uvrščenje v odgojevalno-kaznjeniški od-sek in na plačilo 170.000 rubljev.

Loterijske številke.

Trst, dne 15. januarja 1910: 1. 65, 65, 38, 38, 76.
Linc. „ „ „ 22, 49, 12, 52, 5.

Stanovanje

v Celju, Schillerjeva ulica št. 3 (hiša Zveze slov. posojilnic) z dvema sobama, kopalno sobo, kuhinjo in drugimi pritiklinami, električno razsvetljava se odda s 1. svečanom ali 1. sušcem 1910. — Natančneje se poizve pri hišniku ali pri upravitelju hiše dr. A. Božiču, odvet-niku v Celju, Rotovška ulica št. 15.

Malo stanovanje

obstoječe iz dveh sob, kuhinje, shrambe in predsobe, električno razsvetljava in vo-dovodom se odda z 1. svečanom 1910 v Zvezni hiši v Celju, Schillerjeva ulica št. 3. — Pojasnila daje hišnik ali tudi upravitelj hiše dr. Anton Bežič, odvetnik v Celju, Ro-tovška ulica št. 15.

Sprejme se takoj

mesarski učenec

poštenih starišev, s primerno šolsko izobrazbo pri

Francu Hodniku v Žalcu.

37 5-3

Lepa družinska

HISA

5 minut od Celja se da zaradi preselitve v najem ali pa pod ugod-nimi pogoji proda. — Več se izve v upravištvu tega lista.

Želodčni likér

FLORIAN

je najboljšje krepčilo želodca!

Blizu in daleč
Vse ga pozna,
Kdor ga ima,
Ima zdravje doma!

Ljudska kakovost liter K 2-40.
Kabinetna kakovost „ „ 4-80.
Naslov za naročila: „Florian“, Ljubljana.

Postavno varovano.